

Sygn. akt II Ca 579/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Łuchtaj (spr.)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan

Sędzia Sądu Rejonowego Krzysztof Niezgoda (del.) Protokolant: Maciej Bielak

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z wniosku H. C. i Z. C.

z udziałem: Z. B., S. C., A. F., G.

G., Gminy R., U. K., R. K., M. K.,

B. K., G. Ł., K. M., K.

N., P. N., M. N., B. P., I.

P., H. P., J. P., A. P., W. P.,

P. P. (2), S. P., M. R., A. S.,

P. S., T. S., K. W.

o stwierdzenie zasiedzenia

na skutek apelacji uczestnika Gminy R. od postanowienia Sądu Rejonowego w

Rykach z dnia 4 maja 2016 roku, sygn. akt I Ns 29/15

postanawia:

I. oddalić apelację;

II. zasądzić od uczestnika Gminy R. na rzecz wnioskodawców H.

C. i Z. C. solidarnie kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 579/16

UZASADNIENIE

Po ostatecznym sprecyzowaniu żądania wnioskodawcy H. i Z. C. domagali się stwierdzenia, że z dniem 5 września 1990 roku nabyli przez zasiedzenie własność określonych we wniosku części nieruchomości położonych w R., oznaczonych

nr, nr (...) oraz z dniem 1 października 2005 roku nabyli przez zasiedzenie własność określonej części nieruchomości nr (...).

Uczestnik Gmina R. nie wносиła zastrzeżeń do objętych wnioskiem działek, a jedynie co do części działki numer (...), będącej własnością Gminy R., stanowiącej drogę wewnętrzną powszechnego użytkowania.

Uczestniczki: A. P., H. P. i K. W. nie wносиły sprzeciwu ani żadnych innych roszczeń w związku z przedmiotem sprawy.

Uczestnicy: I. P., J. P., M. R., M. K. w toku postępowania oponowali wnioskowi.

Uczestnik W. P. pozostawił wniosek do uznania Sądu.

Natomiast uczestniczka G. G. (2) ostatecznie nie zgłasza zastrzeżeń do wniosku o zasiedzenie działki (...).

Postanowieniem z dnia 4 maja 2016 roku Sąd Rejonowy w Rykach w pkt:

I. stwierdził, że H. C. i Z. C. nabyli w dniu 4 września 1990 roku przez zasiedzenie na prawie wspólności majątkowej małżeńskiej własność nieruchomości położonej w R., oznaczonych jako działki o numerach ewidencyjnych (...) na mapie projektu podziału sporządzonej przez biegłego geodetę G. J. i zaewidencjonowanej w Państwowym Zasobie Geodezyjnym i Kartograficznym Starostwa Powiatowego w R. w dniu 10 października 2014 r. za numerem(...);

II. stwierdził, że H. C. i Z. C. nabyli w dniu 1 października 2005 roku przez zasiedzenie na prawie wspólności majątkowej małżeńskiej własność nieruchomości położonej w R., oznaczonej jako działka o numerze ewidencyjnym (...) na mapie projektu podziału sporządzonej przez biegłego geodetę G. J. i zaewidencjonowanej w Państwowym Zasobie Geodezyjnym i Kartograficznym Starostwa Powiatowego w R. w dniu 10 października 2014 r. za numerem (...);

III. stwierdził, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie;

IV. nakazał pobrać solidarnie od H. C. i Z. C. kwotę 4.429,04 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Za podstawę faktyczną powyższego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy przyjął następujące ustalenia:

W dniu 4 września 1990 roku L. R. i E. L. (1) zawarli umowę sprzedaży „domu mieszkalnego w R. B.”. Na podstawie tej umowy L. R. sprzedała „dom mieszkalny jednoizbowy z przybudowaniem z pustaków, z obecnym tam ogrodzeniem ze sztachet i wikliny oraz sześcioma drzewkami owocowymi piętnastoletnimi, z letnimi świerkami i pięcioma siedmioletnimi brzożami” L. E. za kwotę 11.000 złotych. Umowa ta została zawarta bez przepisanej prawem formy aktu notarialnego. Po dniu 4 września 1970 roku E. L. (1) wraz z żoną E. objęli w posiadanie powyższą nieruchomość i na niej zamieszkali razem z córką H.. E. L. (1) ogrodził działkę.

W dniu 24 sierpnia 1985 roku Z. C. i H. L. zawarli związek małżeński. Małżonkowie nie zawierali umów małżeńskich majątkowych.

W dniu 4 października 1985 roku zmarł E. L. (1). Po śmierci męża E. L. (2) przekazała nieformalną umową darowizny powyższą nieruchomość córce i jej mężowi – H. i Z. C.. Od tej chwili małżonkowie C. wyłącznie użytkują otrzymaną nieruchomość. Posadzili na działce drzewa i krzewy, wyremontowali dom, zmienili dach, wymienili okna, odnowili ogrodzenie.

Obszar ogrodzony i zajmowany przez E. i E. małżonków L., a następnie przez Z. i H. małżonków C. obejmował w całości działkę nr (...) o powierzchni 0,0223 ha oraz części działek o nr (...).

Rodzice wnioskodawczyni, a następnie wnioskodawcy uiszczali podatek od powyższej nieruchomości. Wymiar podatku był ustalany przy przyjęciu za podstawę powierzchnię nieruchomości 556 m².

Postanowieniem z dnia 15 października 2012 roku Sąd Rejonowy w Rykach stwierdził, że Z. i H. małżonkowie C. na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej nabyli z mocy prawa przez zasiedzenie własność nieruchomości położonej w B., gmina R. stanowiącej działkę nr (...).

Działka nr (...) należy do spadkobierców J. i E. małżonków P.. Właścicielką działki nr (...) jest aktualnie G. G. (2), a właścicielem działki nr (...) jest J. P.. Działka o nr (...) dawniej znajdowała się w samoistnym posiadaniu M. C., obecnie zaś władają nią jej spadkobiercy. Działka nr (...) stanowi własność P. i S. małżonków P., a działka nr (...) własność Z. B.. Gmina R. jest właścicielem działki nr (...), która dawniej stanowiła grunty orne. Działka jest nieutwardzona, okoliczni mieszkańcy wykorzystują ją jako drogę dojazdową.

W dniu 10 stycznia Burmistrz Ryk zwrócił się do Zarządu Powiatu (...) o zaopiniowanie zaliczenia drogi wyszczególnionej w wykazie położonej w R. do kategorii dróg gminnych.

Uchwałą z dnia 27 stycznia 2014 roku Zarząd Powiatu w R. pozytywnie zaopiniował wniosek Burmistrza Ryk z dnia 13 stycznia 2014 roku o zaliczeniu do kategorii dróg gminnych drogi gruntowej położonej w R., biegnącej od drogi gminnej Nr (...) do granic miasta.

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w R. z dnia 2 kwietnia 2014 roku zaliczono do kategorii dróg gminnych drogę w miejscowości R. stanowiącą działkę o numerze ewidencyjnym (...), od drogi gminnej numer (...) do granic miasta.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych między stronami oraz na podstawie powołanych dowodów.

W tak ustalonych okolicznościach faktycznych Sąd Rejonowy uznał, że wniosek jest uzasadniony.

Sąd Rejonowy powołał się na treść art. 172 k.c., art. 176 k.c., art. 336 k.c. i wyjaśnił pojęcie posiadania samoistnego. Wskazał, że od dnia nieformalnego nabycia przedmiotowej nieruchomości od L. R., tj. od 4 września 1970 roku, nieruchomość ta znajdowała się w wyłącznym posiadaniu E. L. (1) i jego żony E., którzy tam zamieszkali i ogrodzili działkę. Po śmierci E. L. (1) jego żona E. przekazała posiadanie nieruchomości wnioskodawcom. Sąd zważył też, że postanowieniem z dnia 15 października 2012 roku Sąd Rejonowy w Rykach stwierdził, iż Z. i H. małżonkowie C. na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej nabyli z mocy prawa przez zasiedzenie własność nieruchomości położonej w B., gmina R. stanowiącej działkę gruntu nr (...). Wskazał, że posiadanie części działek o numerach (...), składających się na całą nieruchomość nabytą przez ojca wnioskodawczyni, wykonywane przez wnioskodawców i ich poprzedników prawnych miało charakter samoistny i nieprzerwany przez wymagany ustawą okres i trwało od dnia 4 września 1970 roku. Z tą datą, według Sądu Rejonowego, rozpoczął swój bieg okres zasiedzenia. Sąd wskazał jedna, że ze względu na złą wiarę posiadaczy, dla zasiedzenia wymagany był - zgodnie z dyspozycją art. 172 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 1990 roku - dwudziestoletni okres władztwa nad rzeczą.

W ocenie Sądu Rejonowego, w rozpoznawanej sprawie zostały spełnione przesłanki zasiedzenia nieruchomości opisanej we wniosku, co doprowadziło do stwierdzenia, że małżonkowie Z. i H. C. na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej nabyli własność wyżej wymienionych działek.

Oceniając spór, jaki powstał w toku niniejszego postępowania, co do części działki nr (...), znajdującej się w posiadaniu wnioskodawców, Sąd podkreślił, że Gmina R. nie kwestionowała ani faktu posiadania części wymienionej działki przez wnioskodawców, ani też okresu czy charakteru tego posiadania, podnosząc jedynie, że z uwagi na posiadany charakter drogi publicznej, działka ta może być własnością jedynie podmiotów wskazanych w ustawie. Sąd Rejonowy odwołał się w związku z tym do treści art. 2a ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 roku i wskazał, że wyłączone z zasiedzenia są nieruchomości stanowiące drogi gminne, jednakże działka nr (...) status drogi gminnej uzyskała dopiero w toku niniejszego postępowania. Wcześniej przez wiele lat Gmina R. tolerowała naruszanie jej własności przez wnioskodawców. Sąd Rejonowy podał, że obowiązujący wówczas art. 177 k.c. wyłączał możliwość nabycia własności przez zasiedzenie, jeżeli nieruchomość była przedmiotem własności państwowej. Po zmianie Kodeksu cywilnego z dniem 1 października 1990 roku wyłączenie to zostało zniesione. Sąd pierwszej instancji powołał się na art. 10 ustawy z

dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny i wskazał, że bieg okresu niezbędnego do nabycia własności w drodze zasiedzenia części działki nr (...) rozpoczął się z dniem 1 października 1990 roku, lecz trzydziestoletni w tym wypadku termin (zgodnie z brzemieniem art. 172 k.c. obowiązującym po dniu 1 października 1990 roku) uległ skróceniu o połowę, z uwagi na to, że wnioskodawcy i ich poprzednicy prawni posiadali samoistnie część działki (...) od września 1970 roku. Tym samym bieg terminu prowadzącego do nabycia własności nieruchomości w postaci części działki numer (...) zakończył się z dniem 1 października 2005 roku – i z tą też datą wnioskodawcy nabyli własność działki (...) – wyodrębnionej z działki nr (...) w toku niniejszego postępowania.

Sąd Rejonowy zaznaczył, że w dniu 1 października 2005 roku działka nr (...) nie posiadała statusu drogi gminnej, więc nie istniały przeszkody uniemożliwiające nabycie jej własności w drodze zasiedzenia przez inne podmioty, niż wskazane w art. 2a ustawy o drogach publicznych. Podkreślił, że z odpisu księgi wieczystej prowadzonej między innymi dla działki nr (...) wynika, że stanowiła ona grunty orne. W konsekwencji Sąd przyjął, że ani w dacie objęcia w posiadanie części działki nr (...) – stanowiącej obecnie nowo powstałą działkę nr (...) – ani też w okresie późniejszym, działka ta nie miała charakteru drogi gminnej. Zdaniem Sądu pierwszej instancji, okoliczność, że w toku niniejszego postępowania Rada Miejska w R. uchwałą z dnia 2 kwietnia 2014 roku zaliczyła do kategorii dróg gminnych drogę w miejscowości R., stanowiącą działkę nr (...), od drogi nr (...) do granic miasta, pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania, w sytuacji, gdy termin zasiedzenia zakończył swój bieg z dniem 1 października 2005 roku i z tą też datą wnioskodawcy nabyli własność działki nr (...).

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd pierwszej instancji uzasadnił treścią art. 520 § 1 k.p.c. Natomiast o nieuiszczonych kosztach sądowych orzekł w oparciu o art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od rozstrzygnięcia zawartego w pkt II tego postanowienia złożył uczestnik postępowania Gmina R., zarzucając:

1) naruszenie przepisów postępowania cywilnego mające istotny wpływ na wynik sprawy - art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i nieuwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w sprawie, a mianowicie:

a) pominięcie decyzji Urzędu Wojewódzkiego w L. z dnia 15 lutego 1995 roku, znak -(...), stwierdzającej, że Gmina R. z dniem 27 maja 1990 roku, nabyła nieodpłatnie z mocy prawa między innymi własność działki nr (...) o powierzchni 4281 m⁽²⁾, stanowiącej drogę, co skutkowało błędnym ustaleniem przez Sąd, że działka nr (...) w dniu 1 października 2005 roku stanowiła grunty orne,

b) pominięcie w rozważaniach Sądu podnoszonej przez Gminę R. okoliczności, że zajęcie części drogi przez wnioskodawców skutkuje tym, że przejeżdżające pojazdy są zmuszone korzystać w części z przeciwnego pasa ruchu, co wskazuje, iż będącą w posiadaniu wnioskodawcy projektowana działka nr (...) leży nie tylko w pasie drogowym, ale także obejmuje grunt pod jezdnią,

2) sprzeczność ustaleń Sądu z materiałem dowodowym zebrany w sprawie poprzez przyjęcie, że działka nr (...) w dniu 1 października 2005 roku stanowiła grunty orne, a nie drogę wewnętrzną powszechnego użytkowania rozumianą jako użytek gruntowy oznaczony w ewidencji gruntów symbolem „dr”,

3) naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) art. 172 k.c. w zw. z art. 2a ust.2 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że jeżeli działka nr (...) w dniu 1 października 2005 roku nie posiadała kategorii drogi gminnej, więc nie istniały przeszkody uniemożliwiające nabycie jej własności w drodze zasiedzenia przez inne podmioty niż wymienione w art. 2a ustawy o drogach publicznych, w sytuacji, gdy w toku postępowania, tj. z dniem 1 maja 2014 roku na mocy Uchwały Nr XLVII/278/2014 Rady Miejskiej w R. z dnia 2 kwietnia 2014 roku w sprawie zaliczenia drogi do kategorii drogi publicznej, droga stanowiąca działkę nr (...) stała się drogą publiczną, zaś stwierdzenie nabycia

własności części działki nr (...) przez wnioskodawców z dniem 1 października 2005 roku skutkuje na aktualny stan prawny, tj. stan prawny powstały po wejściu w życie Uchwały Nr XLVII/278/2014 Rady Miejskiej w R. z dnia 2 kwietnia 2014 roku w sprawie zaliczenia drogi do kategorii drogi publicznej w ten sposób, że wnioskodawcy stają się właścicielami części nieruchomości stanowiącej drogę publiczną, co jest sprzeczne z art. 2a ustawy o drogach publicznych, bowiem zgodnie z tym przepisem właścicielami dróg publicznych mogą być wyłącznie Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego,

b) art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne w zw. z § 28 ust. 1, § 68 ust. 3 pkt 7 lit. „a”, ust. 6, poz.18 w tabeli w załączniku Nr 6, rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 19 marca 2001 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków poprzez niezastosowanie, co skutkowało błędnym ustaleniem, że wnioskodawcy stali się właścicielami projektowanej działki nr (...), wyodrębnionej z działki nr (...), tj. właścicielami działki, która leży w liniach granicznych działki oznaczonej w ewidencji gruntów jako użytek gruntowy droga, oznaczony symbolem „dr”, stanowiącej aktualnie drogę publiczną.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt II poprzez oddalenie wniosku H. C. i Z. C. o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości położonej w R., oznaczonej jako działka nr (...), o pow. 0,0028ha, na mapie projektu sporządzonej przez biegłego geodetę G. J. i zewidencjonowanej w Państwowym Zasobie Geodezyjnym i Kartograficznym Starostwa Powiatowego w R. w dniu 10 października 2014 roku za nr(...), ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w pkt II i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rykach.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawcy wnosili o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy odnieść się do wniosku apelacji o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Z przepisów art. 386 § 2 i § 4 k.p.c., mających odpowiednie zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym poprzez art. 13 § 2 k.p.c., wynika, że uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie postanowienia wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej przyczyn uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Wypada również zauważyć, że skarżący w żaden sposób nie uzasadnił omawianego wniosku apelacyjnego, w szczególności zaś nie wskazał na żadną z podstaw określonych w art. 386 § 2 i § 4 k.p.c.

Nie można również uznać za zasadne żądania zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości położonej w R. oznaczonej jako działka nr (...).

W formalnych zarzutach apelujący podniósł, że doszło do naruszenia art. 233 k.p.c. mającego odpowiednie zastosowanie, poprzez art. 13 § 2 k.p.c., w postępowaniu nieprocesowym.

Zgodnie z treścią powołanego wyżej przepisu Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Własne przekonanie Sądu musi być wynikiem logicznego powiązania wniosków z zebranymi w sprawie dowodami, a swobodna ocena odpowiadać warunkom określonym przez w/w przepisy prawa procesowego.

W świetle orzecznictwa, z dyrektywy art. 233 k.p.c. wynika obowiązek sądu polegający na wyprowadzeniu z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Reguła ta, współokreślająca granice swobodnej oceny dowodów nie będzie zachowana, jeżeli wnioski wyprowadzone przez sąd przy ocenie dowodów nie układają się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem życiowym, lecz pozostają ze sobą w sprzeczności, a także gdy nie istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebrany w sprawie materiałem dowodowym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16 marca 2016 roku, sygn. akt III AUa 1791/15, LEX nr 2020094; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 marca 2016 roku, sygn. akt I ACa 1315/15, LEX nr 2017727).

Ocena materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie przeprowadzona przez Sąd Rejonowy odpowiada treści art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Odwoławczy podziela ustalenia faktyczne oraz ocenę dowodów dokonaną przez Sąd pierwszej instancji, przyjmuje je za własną, wobec czego brak konieczności ich ponownego, szczegółowego przytaczania. Ocena dowodów, jak i poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne zostały logicznie i wyczerpująco uzasadnione w pisemnych motywach orzeczenia. Sąd odwoławczy podziela także poczynione przez ten Sąd rozważania prawne.

We wniesionej apelacji skarżący kwestionował ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji podnosząc, że Sąd ten nie rozważył wszechstronnie zebranego w sprawie materiału dowodowego i nie uwzględnił wszystkich dowodów sprawie, mianowicie pominął decyzję Urzędu Wojewódzkiego w L. z dnia 15 lutego 1995 roku, znak - (...) oraz okoliczność, że w ewidencji gruntów część działki nr (...) (obecnie działka nr (...)) była oznaczona symbolem „dr”, a w konsekwencji dokonał błędnych ustaleń, że w dniu 1 października 2005 roku działka ta stanowiła grunty orne, a nie drogę wewnętrzną powszechnego użytkowania.

Wbrew twierdzeniom apelującego zarówno w stanie faktycznym ustalonym przez Sąd pierwszej instancji jak i w rozważaniach prawnych brak jest ustaleń faktycznych o treści wskazanej wyżej. Sąd Rejonowy ustalił bowiem, że „działka ta stanowiła dawniej grunty orne. Działka o numerze (...) jest nieutwardzona, okoliczni mieszkańcy wykorzystują ją jako drogę dojazdową”. Natomiast w rozważaniach prawnych Sąd ten wskazał, że w dniu 1 października 2005 roku część działki nr (...) (obecnie (...)) nie posiadała statusu drogi gminnej, była drogą gruntową, a jedynie podał ubocznie, że zgodnie z odpisem z księgi wieczystej stanowiła grunt orny.

Fakt użytkowania części działki nr (...) jako drogę gruntową, dojazdową był bezsporny. Zarówno w odpowiedzi na wniosek jak i w apelacji Gmina R. podnosiła bowiem, że przedmiotowa działka, stanowiła drogę wewnętrzną powszechnego użytkowania. Powołany przez nią w apelacji dokument w postaci decyzji Urzędu Wojewódzkiego z dnia 15 lutego 1995 roku wskazuje tylko, że nieruchomości ta była drogą, podobnie jak oznaczenie „dr” w ewidencji gruntów, co koreluje z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, między innymi z zeznaniami świadków: E. R. (k.170) i D. G. (k.170), którzy zgodnie zeznali, że jest to droga gruntowa, położona przy ogrodzeniu wnioskodawców oraz, że z niej korzystają. Powyższe potwierdzają również twierdzenia H. C., która na rozprawie apelacyjnej w dniu 14 grudnia 2016 roku wyjaśniła, że „nie było tam drogi gminnej tylko ludzie wyjeżdżili drogę do lasu i innych wiosek”.

W okolicznościach niniejszej sprawy fakt, że Sąd pierwszej instancji ustalając stan faktyczny nie wskazał wprost jako dowodu powołanej w apelacji decyzji nie oznacza, że doszło do naruszenia treści art. 233 § 1 k.p.c. Należy mieć bowiem na uwadze, że przedmiotem dowodu są fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a selekcji faktów i dowodów pod kątem ich istotności dokonuje Sąd przy uwzględnieniu zasady kontrydiktoryjności.

Niezależnie od tego wypada wskazać, że wspomniana decyzja nie stanowi dowodu przyznania działce nr (...) statusu drogi gminnej w trybie i formie wymaganej przepisami ustawy z 1985 roku o drogach publicznych. Bezsporne przy tym jest, co skarżący przyznaje także w treści apelacji, że przed podjęciem Uchwały Nr XLVII/278/2014 Rady Miejskiej w R. z dnia 2 kwietnia 2014 roku, wymieniona nieruchomość nie miała statusu drogi gminnej. Co więcej, sporna działka według twierdzeń samego apelującego, podniesionych w zarzutach apelacji, stanowiła wcześniej jedynie drogę wewnętrzną powszechnego użytkowania. W świetle zaś art. 8 ust. 1 ustawy o drogach publicznych z 21 marca 1985

roku, w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 października 2005 roku, drogami wewnętrznymi były drogi niezaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych, w szczególności drogi w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorców, place przed dworcami kolejowymi, autobusowymi i portami oraz pętle autobusowe. Drogi wewnętrzne mogły być natomiast przedmiotem zasiedzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 roku, IV CSK 94/12, LEX nr 1232805).

Reasumując, wypada wskazać, że Sąd pierwszej instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które wbrew zarzutom skarżącej Gminy nie są sprzeczne ani z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, którego ocena nie nasuwa żadnych zastrzeżeń, ani z twierdzeniami podnoszonymi przez Gminę. Brak jest zatem uzasadnionych podstaw do formułowania zarzutu z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Przystępując do rozważań odnośnie zarzutu naruszenia prawa materialnego tj. art. 172 k.c. w zw. z art. 2a ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych należy przypomnieć, że Gmina R. nie kwestionowała faktu posiadania działki oznaczonej obecnie w ewidencji nr (...) przez wnioskodawców i ich poprzedników prawnych ani też okresu czy charakteru tego posiadania, podnosząc tylko, że działka ta jako droga publiczna nie może być przedmiotem zasiedzenia.

Istotnie do dnia 1 października 1990 roku, stosownie do obowiązującego wówczas art. 177 k.c., nie było możliwe zasiedzenie nieruchomości będących przedmiotem własności państwowej. Natomiast przeszkoda prawna uniemożliwiająca zasiedzenie nieruchomości komunalnych ustała z dniem 27 maja 1990 roku. Możliwość ta została ponownie wyłączona od dnia 1 stycznia 1999 roku w związku z wejściem w życie art. 2a ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych dodanego przez art. 52 pkt 2 ustawy o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową Państwa z dnia 24 lipca 1998 roku (Dz.U. z 1998 roku, Nr 106, poz.668). W myśl tego przepisu drogi krajowe stanowią własność Skarbu Państwa (ust. 1), zaś drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy (ust. 2).

O będącym konsekwencją unormowania z art. 2a ustawy z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.) zakazie nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości mającej status drogi publicznej można mówić dopiero wówczas, gdy nieruchomość przeznaczona pod drogę publiczną przekształci się w nią faktycznie i prawnie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 roku, sygn. akt IV CSK 94/12, Legalis 551900).

W myśl art. 1 powołanej ustawy drogami publicznymi są wskazane w niej kategorie dróg, z których może korzystać każdy, zgodnie z ich przeznaczeniem oraz ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie i innych przepisach szczególnych. Natomiast w rozumieniu art. 4 pkt 1 i pkt 2 ustawy w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 października 2005 roku drogą jest budowla wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiąca całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym; a pasem drogowym jest wydzielony liniami granicznymi grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym są zlokalizowane droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą.

Status drogi krajowej, wojewódzkiej, powiatowej czy gminnej, nieruchomość uzyskuje dopiero na podstawie rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu w odniesieniu do drogi krajowej i na podstawie uchwały sejmiku województwa, rady powiatu lub rady gminy w odniesieniu do pozostałych, wymienionych dróg.

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że działka oznaczona obecnie w ewidencji nr (...) stanowi od wielu lat drogę gruntową dojazdową, która została wyjeżdżona przez ludzi. Jak już wyżej wspomniano, zaliczenie drogi mającej cechy wskazane w art. 7 ust. 1 ustawy o drogach publicznych, do kategorii dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwałę rada gminy podejmuje po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu powiatu (art. 7 ust. 2 powołanej ustawy).

W stosunku do przedmiotowej działki taka uchwała została wydana dopiero w dniu 2 kwietnia 2014 roku – uchwała nr XLVII/278/2014 Rady Miejskiej w R. w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenia jej przebiegu, a więc status drogi gminnej droga stanowiąca działkę nr (...) uzyskała dopiero od dnia wejścia w życie tej uchwały tj. od 1 maja 2014 roku.

Tymczasem, wbrew twierdzeniom apelującego, istotny jest nie aktualny stan prawny, ale status działki w chwili objęcia jej w posiadanie samoistne. Takie stanowisko zostało również wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2015 roku (sygn. akt III CSK 196/14, LEX nr 1666022).

Należy również wskazać, że oznaczenie w ewidencji gruntów części działki nr (...) symbolem „dr” nie świadczy o tym, że dana działka jest drogą publiczną. W załączniku nr 5 w pkt 18 do rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie ewidencji gruntów i budynków z dnia 29 marca 2001 roku (Dz.U. z 2001 roku, Nr 38, poz. 454) w wyjaśnieniu do oznaczenia symbolu „dr” wskazano, że do użytku gruntowego o nazwie drogi zalicza się grunty, które są pasami drogowymi dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych. Co więcej, w świetle ugruntowanych poglądów orzecznictwa, nawet wskazanie w ewidencji gruntów, że dana nieruchomości stanowi drogę publiczną samo przez się nie oznacza zgodności ze stanem faktycznym i prawnym ani wyłączenia spod zasiedzenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2015 roku, sygn. akt III CSK 196/14, LEX nr 1666022; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 roku, sygn. akt IV CSK 94/12, Legalis 551900; uzasadnienie postanowienia Sadu Najwyższego z dnia 7 maja 2014 roku, sygn. akt II CSK 491/13, LEX nr 1509140).

Reasumując działka nr (...) do dnia 30 kwietnia 2014 roku nie posiadała statusu drogi gminnej (publicznej), ponieważ ten został jej nadany dopiero uchwałą nr XLVII/278/2014 Rady Miejskiej w R. z dnia 2 kwietnia 2014 roku. Możliwe było więc stwierdzenie nabycia jej własności przez zasiedzenie do dnia 30 kwietnia 2014 roku, co też trafnie uczynił Sąd Rejonowy w zaskarżonym rozstrzygnięciu po przeanalizowaniu spełnienia pozostałych przesłanek z art. 172 k.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt II postanowienia uzasadnia art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. Z uwagi na to, że apelacja uczestnika Gminy R. została w całości oddalona, a jego interesy i wnioskodawców były w niniejszej sprawie sprzeczne, apelujący powinien zwrócić wnioskodawcom poniesione koszty postępowania przed Sądem drugiej instancji. Wnioskodawcy ponieśli koszty w postaci wynagrodzenia adwokata w kwocie 120 zł, ustalonego na podstawie § 5 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1800) oraz w zw. z § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1668). Wniosek o zasądzenie tych kosztów został sformułowany w odpowiedzi na apelację. Wobec tego Sąd Okręgowy zasądził od uczestnika Gminy R. na rzecz wnioskodawców H. C. i Z. C. solidarnie kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Z tych wszystkich względów i w oparciu o powołane wyżej przepisy Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia.